

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 29ης Μαΐου 2000

περί της διεθνούς δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας έναντι των κοινών τέκνων των συζύγων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 61 στοιχείο γ) και το άρθρο 67 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα κράτη μέλη έθεσαν ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη της Ένωσης ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για να δημιουργήσει σταδιακά έναν τέτοιο χώρο, η Κοινότητα θεσπίζει, μεταξύ άλλων, μέτρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, αναγκαία για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς απαιτεί τη βελτίωση και απλούστευση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δικαστικών αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.
- (3) Το θέμα αυτό υπάγεται τώρα στο άρθρο 65 της συνθήκης.
- (4) Οι διαφορές ορισμένων εθνικών κανόνων δικαιοδοσίας και εκτέλεσης δυσχεραίνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, καθώς και την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Συντρέχουν, συνεπώς, λόγοι για τη θέσπιση διατάξεων που επιτρέπουν την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, με σκοπό την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και αυτόματη αναγνώριση των αποφάσεων και την εκτέλεσή τους.

(5) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας όπως διατυπώνονται στο άρθρο 5 της συνθήκης, οι στόχοι του παρόντος κανονισμού είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

(6) Το Συμβούλιο, με την πράξη της 28ης Μαΐου 1998⁽⁴⁾, κατάρτισε το κείμενο μιας σύμβασης σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και συνέστησε την αποδοχή της από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες εκάστου. Πρέπει να εξασφαλιστεί μια συνέχεια στα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων σύναψης της σύμβασης. Το ουσιαστικό περιεχόμενο της σύμβασης περιλαμβάνεται σε μεγάλη έκταση στον παρόντα κανονισμό, ο οποίος όμως περιλαμβάνει ορισμένες νέες διατάξεις που δεν υπάρχουν στη σύμβαση, ώστε να μην υπάρχουν ανακολουθίες με ορισμένες διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

(7) Για να επιτευχθεί ο στόχος της ελεύθερης κυκλοφορίας των δικαστικών αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας στο πλαίσιο της Κοινότητας, είναι αναγκαίο και ενδεδειγμένο να πραγματοποιείται η διασυννοριακή αναγνώριση των δικαιοδοσιών και των αποφάσεων σχετικά με τη λύση του συζυγικού δεσμού και τη γονική μέριμνα επί των κοινών τέκνων των συζύγων, με μια δεσμευτική κοινοτική πράξη αμέσου ισχύος.

(8) Ο παρών κανονισμός πρέπει να προβλέπει συνεκτικά και ομοιόμορφα μέτρα, που να επιτρέπουν μια όσο το δυνατόν ευρύτερη κυκλοφορία των προσώπων. Είναι ως εκ τούτου αναγκαίο να εφαρμόζεται επίσης έναντι υπηκόων τρίτων κρατών οι οποίοι συνδέονται με επαρκώς ισχυρούς δεσμούς με το έδαφος ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με τα κριτήρια διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει ο κανονισμός.

(1) ΕΕ C 247 της 31.8.1999, σ. 1.

(2) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1999 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) ΕΕ C 368 της 20.12.1999, σ. 23.

(4) ΕΕ C 221 της 16.7.1998, σ. 1. Την ημέρα κατά την οποία καταρτίστηκε η σύμβαση, το Συμβούλιο σημείωσε την εισηγητική έκθεση της σύμβασης, όπως την συνέταξε η καθηγήτρια κα Alegria Borrás. Η εισηγητική έκθεση βρίσκεται στη σελίδα 27 της προαναφερόμενης Επίσημης Εφημερίδας.

- (9) Το πεδίο του παρόντος κανονισμού πρέπει να περιλαμβάνει τις αστικές διαδικασίες καθώς και άλλες, μη δικαστικές, διαδικασίες που ισχύουν για θέματα γάμου σε ορισμένα κράτη μέλη, με εξαίρεση τις διαδικασίες καθαρά θρησκευτικού χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, το κείμενο πρέπει να διευκρινίζει ότι ο όρος «δικαστήρια» περιλαμβάνει τις δικαστικές ή μη αρχές που έχουν διεθνή δικαιοδοσία σε θέματα γάμου.
- (10) Ο παρών κανονισμός πρέπει να περιορίζεται στις αγωγές που αφορούν το διαζύγιο, το δικαστικό χωρισμό ή την ακύρωση του γάμου. Η αναγνώριση αποφάσεων διαζυγίου ή ακύρωσης αφορά μόνον τη λύση του γαμήλιου δεσμού. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει θέματα όπως η υπαιτιότητα των συζύγων, οι περιουσιακές συνέπειες του γάμου, η υποχρέωση διατροφής και άλλα συναφή θέματα.
- (11) Ο παρών κανονισμός καλύπτει τη γονική μέριμνα επί των κοινών τέκνων των συζύγων επί θεμάτων στενά συνδεδεμένων με την αγωγή διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου.
- (12) Τα επιλεγέντα στον παρόντα κανονισμό κριτήρια προσδιορισμού της δικαιοδοσίας βασίζονται στην αρχή ότι πρέπει να υπάρχει ένας πραγματικός σύνδεσμος μεταξύ του ενδιαφερόμενου διαδίκου και του κράτους μέλους που ασκεί τη δικαιοδοσία. Η απόφαση να συμπεριληφθούν ορισμένα κριτήρια οφείλεται στο γεγονός ότι αυτά υφίστανται σε διάφορες εσωτερικές έννομες τάξεις και ότι γίνονται δεκτά από τα άλλα κράτη μέλη.
- (13) Ένας από τους κινδύνους που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της προστασίας των κοινών τέκνων σε καταστάσεις συζυγικής κρίσης είναι το ενδεχόμενο ένας των γονέων να μεταφέρει το τέκνο σε άλλη χώρα. Πρέπει, ως εκ τούτου, να προστατεύονται τα βασικά συμφέροντα των τέκνων, ιδίως σύμφωνα με τη σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 περί των αστικών θεμάτων σχετικά με τη διεθνή απαγωγή παιδιών. Συνεπώς, η νόμιμη συνήθης διαμονή διατηρείται ως κριτήριο δικαιοδοσίας όταν, λόγω της παράνομης μετακίνησης του τέκνου ή μη επιστροφής του, υπάρχει εκ των πραγμάτων μεταβολή της συνήθους διαμονής.
- (14) Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει τα δικαστήρια κράτους μέλους να διατάξουν ασφαλιστικά μέτρα, σε επείγουσες περιπτώσεις, σχετικά με πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία ευρισκόμενα σε αυτό το κράτος.
- (15) Ο όρος «απόφαση» αφορά μόνο τις αποφάσεις, που κατέληξαν σε διαζύγιο, δικαστικό χωρισμό ή ακύρωση του γάμου. Τα δημόσια έγγραφα που έχουν συνταχθεί και είναι εκτελεστά σε ένα κράτος μέλος εξομοιώνονται με τέτοιες αποφάσεις.
- (16) Η αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων που εκδίδονται από τα δικαστήρια των κρατών μελών πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Οι λόγοι μη αναγνώρισης περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο. Η διαδικασία μη αναγνώρισης πρέπει ωστόσο να περιλαμβάνει διατάξεις ώστε να εξασφαλίζεται ο σεβασμός της δημόσιας τάξης του κράτους μέλους αναγνώρισης, καθώς και των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και των ενδιαφερομένων, περιλαμβανομένων των ατομικών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων τέκνων, και ώστε να αποφεύγεται η αναγνώριση ασυμβίβαστων αποφάσεων.
- (17) Το κράτος αναγνώρισης δεν πρέπει να ερευνά ούτε την δικαιοδοσία του κράτους προέλευσης ούτε την ουσία της απόφασης.
- (18) Δεν πρέπει να απαιτείται καμία διαδικασία για την ενημέρωση, σε ένα κράτος μέλος, των στοιχείων των ληξιαρχικών βιβλίων, μετά από σχετική τελεσίδικη απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος.
- (19) Οι διατάξεις της συμφωνίας που συνήφθη το 1931 από τα σκανδιναβικά κράτη πρέπει να μπορούν να εφαρμοσθούν μέσα στα όρια που θέτει ο παρών κανονισμός.
- (20) Η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Ισπανία συνήψαν διεθνείς συνθήκες (concordats) πριν από την υπαγωγή στη συνθήκη των θεμάτων που καλύπτει ο κανονισμός. Πρέπει να αποφευχθεί η παραβίαση από αυτά τα κράτη μέλη των διεθνών τους υποχρεώσεων έναντι της Αγίας Έδρας.
- (21) Τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να καθορίζουν μεταξύ τους τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού επί όσο διάστημα δεν έχουν ληφθεί σχετικά κοινοτικά μέτρα.
- (22) Τα παραρτήματα σχετικά με τα δικαστήρια και τα ένδικα μέσα που απαριθμούνται στα παραρτήματα I έως III τροποποιούνται από την Επιτροπή βάσει των τροποποιήσεων που αποστέλλει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Τροποποιήσεις των παραρτημάτων IV και V εγκρίνονται δυνάμει της απόφασης 1999/468/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.
- (23) Το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει την εφαρμογή του με σκοπό να προτείνει, εφόσον συντρέχει λόγος, τις αναγκαίες τροποποιήσεις.
- (24) Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία ανακοίνωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(1) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

(25) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αυτό το κράτος δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και ως εκ τούτου ο παρών κανονισμός δεν το δεσμεύει ούτε ισχύει έναντι αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται:

- α) στις αστικές διαδικασίες που αφορούν το διαζύγιο, το δικαστικό χωρισμό και την ακύρωση του γάμου των συζύγων·
- β) στις αστικές διαδικασίες που αφορούν τη γονική μέριμνα επί των κοινών τέκνων των συζύγων συνεπεία των αναφερόμενων στο στοιχείο α) διαδικασιών που αφορούν τις γαμικές σχέσεις.

2. Εξομοιώνονται προς τις ενώπιον δικαστηρίου διαδικασίες οι λοιπές διαδικασίες που αναγνωρίζονται επισήμως σε ένα κράτος μέλος. Ο όρος «δικαστήρια» συμπεριλαμβάνει κάθε αρμόδια επί του θέματος αρχή των κρατών μελών.

3. Στον παρόντα κανονισμό ο όρος «κράτος μέλος» περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη πλην της Δανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2

Διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός και ακύρωση του γάμου

1. Διεθνή δικαιοδοσία σε θέματα διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού και ακύρωσης του γάμου των συζύγων έχουν τα δικαστήρια του κράτους μέλους:

- α) στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται:
  - η συνήθης διαμονή των συζύγων

ή

— η τελευταία συνήθης διαμονή των συζύγων στο μέτρο που ένας των συζύγων έχει ακόμα αυτή τη διαμονή

ή

— η συνήθης διαμονή του εναγομένου

ή

— σε περίπτωση κοινής αιτήσεως, η συνήθης διαμονή του ενός ή του άλλου των συζύγων

ή

— η συνήθης διαμονή του ενάγοντος εάν είχε αυτή τη διαμονή επί τουλάχιστον ένα χρόνο αμέσως πριν την αγωγή

ή

— η συνήθης διαμονή του ενάγοντος εάν είχε αυτή τη διαμονή επί τουλάχιστον έξι μήνες αμέσως πριν από την κατάθεση της αγωγής και εάν είναι είτε υπήκοος του εν λόγω κράτους μέλους ή στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας έχει εκεί «domicile»·

β) της ιθαγένειας των δύο συζύγων ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, του «domicile» των δύο συζύγων.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ο όρος «domicile» νοείται όπως στην έννομη τάξη του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας.

Άρθρο 3

Γονική μέριμνα

1. Τα δικαστήρια κράτους μέλους που ασκούν δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 2 επί αγωγής διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης ενός γάμου έχουν διεθνή δικαιοδοσία επί θεμάτων που αφορούν τη γονική μέριμνα επί του κοινού τέκνου των συζύγων, εφόσον αυτό έχει συνήθη διαμονή στο ίδιο αυτό κράτος μέλος.

2. Όταν το τέκνο δεν έχει συνήθη διαμονή στο κράτος μέλος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα δικαστήρια του εν λόγω κράτους έχουν διεθνή δικαιοδοσία επί του θέματος αυτού, εφόσον το τέκνο έχει συνήθη διαμονή σε ένα από τα κράτη μέλη και:

α) τουλάχιστον ένας εκ των συζύγων έχει τη γονική μέριμνα επί του τέκνου

και

β) η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων έχει γίνει δεκτή από τους συζύγους και συνάδει προς τα μείζονα συμφέροντα του τέκνου.

3. Η διεθνής δικαιοδοσία που απονέμεται από τις παραγράφους 1 και 2 παύει:

α) μόλις καταστεί τελεσίδικη η απόφαση που δέχεται ή απορρίπτει την αγωγή διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου

ή

β) στις περιπτώσεις όπου κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο στοιχείο α) εκκρεμεί δίκη σχετική με τη γονική μέριμνα, μόλις καταστεί τελεσίδικη η απόφαση επί της εν λόγω δίκης

Άρθρο 8

ή

γ) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) μόλις περατωθεί η δίκη για άλλο λόγο.

Επικουρικές δικαιοδοτικές βάσεις

Άρθρο 4

Απαγωγή παιδιών

Τα αρμόδια, κατά την έννοια του άρθρου 3, δικαστήρια, ασκούν τη διεθνή δικαιοδοσία τους σύμφωνα με τη σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 περί των αστικών θεμάτων σχετικά με τη διεθνή απαγωγή παιδιών, και ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 16 της σύμβασης αυτής.

1. Εφόσον ουδέν δικαστήριο ενός κράτους μέλους έχει συνήθη διεθνή δικαιοδοσία βάσει των άρθρων 2 έως 6, η διεθνής δικαιοδοσία ρυθμίζεται, σε κάθε κράτος μέλος, από το δικαιο του κράτους αυτού.

2. Κάθε υπήκοος κράτους μέλους που έχει συνήθη διαμονή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους μπορεί να επικαλείται, όπως οι ημεδαποί, τους κανόνες δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στο εν λόγω κράτος κατά εναγομένου που δεν έχει συνήθη διαμονή ούτε είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους ή στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας δεν έχει «domicile» στο έδαφος ενός από τα δύο αυτά κράτη μέλη.

Άρθρο 5

Ανταγωγή

Το δικαστήριο ενόπιον του οποίου εκκρεμεί η κύρια αγωγή βάσει των άρθρων 2 έως 4 είναι αρμόδιο και για την ανταγωγή, στο μέτρο που αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Τμήμα 2

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας και του παραδεκτού

Άρθρο 6

Μετατροπή του δικαστικού χωρισμού σε διαζύγιο

Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, το δικαστήριο του κράτους μέλους το οποίο εξέδωσε απόφαση επί του δικαστικού χωρισμού είναι εξίσου αρμόδιο για να μετατρέψει την απόφαση αυτή σε διαζύγιο, εφόσον το προβλέπει το δικαιο του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 9

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας

Δικαστήριο κράτους μέλους διαπιστώνει αυτεπαγγέλτως την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του εφόσον καλείται να κρίνει διαφορά για την οποία δεν έχει δικαιοδοσία βάσει του παρόντος κανονισμού και για την οποία δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7

Αποκλειστική δικαιοδοσία βάσει των άρθρων 2 έως 6

Σύζυγος που:

α) έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους μέλους

ή

β) έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους, ή στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας έχει «domicile» στο έδαφος ενός από τα δύο αυτά κράτη μέλη,

μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος μόνον δυνάμει των άρθρων 2 έως 6.

Άρθρο 10

Έρευνα του παραδεκτού

1. Όταν εναγόμενος που έχει τη συνήθη διαμονή του σε ένα κράτος άλλο από το κράτος μέλος στο οποίο ασκήθηκε η αγωγή δεν παρίσταται, το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εξακριβωθεί ότι ο εναγόμενος αυτός ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εντός της αναγκαίας για την άμυνα του προθεσμίας ή ότι καταβλήθηκε κάθε επιμέλεια για το σκοπό αυτό.

2. Το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, για την επίδοση και κοινοποίηση στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις⁽¹⁾ εφαρμόζεται αντί των διατάξεων της παραγράφου 1, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί από το ένα κράτος μέλος στο άλλο δυνάμει του ανωτέρω κανονισμού.

⁽¹⁾ Βλέπε σ. 37 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

3. Όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης της 15ης Νοεμβρίου 1965 σχετικά με την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξωδικών πράξεων ή ισοδύναμων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί στην αλλοδαπή κατ' εφαρμογή της σύμβασεως αυτής.

Τμήμα 3

Εκκρεμοδικία και συναφείς αγωγές

Άρθρο 11

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των αυτών διαδικών ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

2. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού και ακύρωσης του γάμου των συζύγων, οι οποίες δεν έχουν το ίδιο αντικείμενο ούτε την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδικών ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, το δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία έως ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

3. Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, κάθε δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ αυτού του δικαστηρίου.

Στην περίπτωση αυτή, ο διάδικος που άσκησε τη σχετική αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα μπορεί να ασκήσει την αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

α) από της καταθέσεως στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την πραγματοποίηση της επίδοσης στον εναγόμενο

ή

β) εάν το έγγραφο πρέπει να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, μόλις παραληφθεί από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την επίδοση, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο.

Τμήμα 4

Ασφαλιστικά μέτρα

Άρθρο 12

Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν εμποδίζουν τα αρμόδια δικαστήρια κράτους μέλους να λαμβάνουν ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με πρόσωπα ή αγαθά που ευρίσκονται στο κράτος αυτό, τα οποία προβλέπονται από το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, έστω και αν το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Άρθρο 13

Έννοια της «απόφασης»

1. Ως «απόφαση», κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοείται κάθε απόφαση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης γάμου εκδιδόμενη από δικαστήριο κράτους μέλους, καθώς και κάθε απόφαση που αφορά τη γονική μέριμνα των συζύγων και λαμβάνεται επ' ευκαιρία των ανωτέρω διαδικασιών γαμικών διαφορών, ασχέτως ονομασίας της, όπως διαταγή, ή διάταξη ή απόφαση.

2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται επίσης για τον καθορισμό του ποσού των εξόδων και δαπανών σε δίκες που διεξάγονται βάσει του παρόντος κανονισμού και για την εκτέλεση διαταγών ή εντολών πληρωμής των εν λόγω εξόδων και δαπανών.

3. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα δημόσια έγγραφα που έχουν εκδοθεί και είναι εκτελεστά σε κράτος μέλος καθώς και οι συμβιβασμοί που καταρτίζονται ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια δίκης και είναι εκτελεστοί στο κράτος μέλος όπου συνήφθησαν, αναγνωρίζονται και καθίστανται εκτελεστοί(-ά) υπό τους ίδιους όρους όπως και οι αποφάσεις που αναφέρονται στη παράγραφο 1.

Τμήμα 1

Αναγνώριση

Άρθρο 14

Αναγνώριση αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται κάποια ιδιαίτερη διαδικασία.

2. Ειδικότερα, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να επιφέρει τροποποιήσεις χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία στα ληξιαρχικά βιβλία του βάσει αποφάσεως διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης γάμου που εκδίδεται σε άλλο κράτος μέλος και δεν επιδέχεται περαιτέρω ενδίκων μέσων κατά το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

3. Οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος μπορεί, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπουν τα τμήματα 2 και 3 του παρόντος κεφαλαίου, να ζητήσει την έκδοση απόφασης για την αναγνώριση ή μη αναγνώριση της απόφασης.

4. Εάν η επίκληση της αναγνωρίσεως γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 15

Λόγοι μη αναγνώρισης

1. Αποφάσεις που αφορούν διαζύγιο, δικαστικό χωρισμό ή ακύρωση γάμου δεν αναγνωρίζονται:

- α) αν η αναγνώριση αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους αναγνωρίσεως·
- β) αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο έγκαιρα και κατά τρόπον ώστε να αμυνθεί, εκτός εάν βεβαιωθεί ότι ο εναγόμενος έχει δεχθεί την απόφαση κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση·
- γ) αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος μέλος αναγνωρίσεως·
- δ) αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί προγενέστερα μεταξύ των ίδιων διαδίκων σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος, εφόσον η προγενέστερη απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος αναγνωρίσεως.

2. Απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα των συζύγων που έχει εκδοθεί στα πλαίσια δίκης περί γαμικών διαφορών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13, δεν αναγνωρίζεται:

- α) αν η αναγνώριση αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους αναγνωρίσεως, λαμβάνοντας υπόψη τα μείζονα συμφέροντα του τέκνου·
- β) αν έχει εκδοθεί, εκτός περιπτώσεων κατεπείγοντος, χωρίς να δοθεί στο τέκνο η ευκαιρία να ακουσθεί, κατά παράβαση θεμελιωδών οικονομικών αρχών του κράτους μέλους αναγνωρίσεως·

γ) αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα διάδικο έγκαιρα και κατά τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν βεβαιωθεί ότι ο διάδικος έχει δεχθεί την απόφαση κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση·

δ) κατόπιν αιτήματος προσώπου που ισχυρίζεται ότι η απόφαση παραβιάζει τη γονική μέριμνά του, εάν η απόφαση έχει εκδοθεί χωρίς να δοθεί στο πρόσωπο αυτό η ευκαιρία να ακουσθεί·

ε) αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με μεταγενέστερη απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα που έχει εκδοθεί στο κράτος μέλος αναγνωρίσεως

ή

στ) αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με μεταγενέστερη απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα συνήθους διαμονής του τέκνου, εφόσον η μεταγενέστερη απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος αναγνωρίσεως.

Άρθρο 16

Δικαστήριο κράτους μέλους δύναται, βάσει συμφωνίας αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων, να μην αναγνωρίσει απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος αν, στις περιπτώσεις του άρθρου 8, η απόφαση είχε ως μόνη βάση κριτήρια διεθνούς δικαιοδοσίας διαφορετικά των προβλεπόμενων στα άρθρα 2 έως 7.

Άρθρο 17

Απαγόρευση έρευνας της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου προέλευσης

Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης δεν ερευνάται. Το κριτήριο της δημόσιας τάξης του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 2 στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας των άρθρων 2 έως 8.

Άρθρο 18

Διαφορές του εφαρμοστέου δικαίου

Αποφάσεις που αφορούν διαζύγιο, δικαστικό χωρισμό ή ακύρωση γάμου δεν μπορούν να μην αναγνωρισθούν επειδή η νομοθεσία του κράτους μέλους αναγνωρίσεως δεν επιτρέπει διαζύγιο, δικαστικό χωρισμό ή ακύρωση γάμου βάσει των ίδιων γεγονότων.

Άρθρο 19**Μη αναθεώρηση επί της ουσίας**

Η επί της ουσίας αναθεώρηση αποφάσεως αποκλείεται.

Άρθρο 20**Αναστολή διαδικασίας**

1. Το δικαστήριο κράτους μέλους, από το οποίο ζητείται αναγνώριση αποφάσεως που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο.

2. Δικαστήριο κράτους μέλους από το οποίο ζητείται αναγνώριση αποφάσεως που εκδόθηκε στην Ιρλανδία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία εάν στο κράτος προέλευσης η εκτέλεση έχει ανασταλεί λόγω ασκήσεως προσφυγής.

Τμήμα 2**Εκτέλεση****Άρθρο 21****Εκτελεστές αποφάσεις**

1. Απόφαση που εκδόθηκε σε κράτος μέλος για την άσκηση της γονικής μέριμνας επί κοινού τέκνου των διαδίκων, η οποία είναι εκτελεστή σ' αυτό το κράτος μέλος και έχει επιδοθεί, εκτελείται σε άλλο κράτος μέλος αφού κηρυχθεί εκεί εκτελεστή με αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου.

2. Πάντως, στο Ηνωμένο Βασίλειο μια τέτοια απόφαση εκτελείται στην Αγγλία και στην Ουαλία, στην Σκωτία ή στην Βόρειο Ιρλανδία αφού προηγουμένως η απόφαση αυτή εγγραφεί προς εκτέλεση, στο αντίστοιχο τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.

Άρθρο 22**Κατά τόπον αρμόδια δικαστήρια**

1. Η αίτηση για την κήρυξη εκτελεστότητας υποβάλλεται στο δικαστήριο που προβλέπεται στον κατάλογο του παραρτήματος Ι.

2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από τη συνήθη διαμονή του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ή από τη συνήθη διαμονή του τέκνου το οποίο αφορά η αίτηση.

Εάν ουδείς από τους τόπους που μνημονεύονται στο πρώτο εδάφιο δεν μπορεί να βρεθεί στο κράτος μέλος εκτελέσεως, το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο καθορίζεται από τον τόπο εκτελέσεως.

3. Σε σχέση με διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3, το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο καθορίζεται από το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο κινείται η διαδικασία αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης.

Άρθρο 23**Διαδικασία εκτέλεσης**

1. Η αίτηση υποβάλλεται κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως.

2. Ο αιτών οφείλει να προβεί σε εκλογή κατοικίας στην περιφέρεια του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται. Αν πάντως το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν προβλέπει την εκλογή κατοικίας, ο αιτών διορίζει αντικλητο.

3. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 32 και 33.

Άρθρο 24**Απόφαση του δικαστηρίου**

1. Το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση αποφασίζει αμελλητί. Ο διάδικος, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, δεν έχει στο στάδιο αυτό της διαδικασίας δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων.

2. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 15, 16 και 17.

3. Η επί της ουσίας αναθεώρηση αποφάσεως αποκλείεται.

Άρθρο 25**Επίδοση ή κοινοποίηση της απόφασης**

Η απόφαση επί της αιτήσεως επιδίδεται ή κοινοποιείται αμελλητί στον αιτούντα, επιμελεία του γραμματέα του δικαστηρίου, όπως προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως.

Άρθρο 26**Προσφυγή κατά της απόφασης εκτέλεσεως**

1. Προσφυγή κατά της κηρύξεως της εκτελεστότητας μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο διαδίκους.

2. Η προσφυγή ασκείται σε δικαστήριο που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος II.

3. Η προσφυγή εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.

4. Εάν η προσφυγή ασκείται από τον αιτούντα την κήρυξη εκτελεστότητας, ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση θα κληθεί να εμφανιστεί ενώπιον του δικαστηρίου της προσφυγής. Εάν ο εν λόγω διάδικος δεν εμφανιστεί, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10.

5. Η προσφυγή κατά της κήρυξης εκτελεστότητας ασκείται εντός μηνός από την επίδοσή της. Εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής είναι δύο μήνες από την ημέρα που του έγινε η επίδοση προσωπικά, ή στην κατοικία του. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

Άρθρο 27**Δικαστήριο προσφυγής και ένδικα μέσα**

Κατά της απόφασης επί της προσφυγής μπορούν να ασκηθούν μόνον οι αναφερόμενες στο παράρτημα III διαδικασίες.

Άρθρο 28**Αναστολή της διαδικασίας**

1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται η προσφυγή σύμφωνα με τα άρθρα 26 ή 27, μπορεί, με αίτηση του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, να αναστείλει τη διαδικασία αν έχει ασκηθεί στο κράτος μέλος προελεύσεως τακτικό ένδικο μέσο ή αν η προθεσμία για την άσκησή του τρέχει. Στην τελευταία περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για την άσκηση του ένδικου αυτού μέσου.

2. Εάν η απόφαση έχει εκδοθεί στην Ιρλανδία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, κάθε μορφή ένδικου μέσου διαθέσιμου στο κράτος μέλος προελεύσεως θεωρείται ως τακτικό ένδικο μέσο για τους σκοπούς της παραγράφου 1.

Άρθρο 29**Μερική εκτέλεση**

1. Αν η απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων και δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο σύνολό της, το δικαστήριο την κηρύσσει εκτελεστή ως προς μία ή περισσότερες από τις αξιώσεις.

2. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει μερική εκτέλεση της αποφάσεως.

Άρθρο 30**Δικαστική αρωγή**

Ο αιτών στον οποίο έχει παρασχεθεί στο κράτος μέλος προελεύσεως εν όλω ή εν μέρει δικαστική αρωγή ή απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες, απολαύει, στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 22 έως 25, της ευμενέστερης μεταχείρισης ή της ευρύτερης απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες, που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσεως.

Άρθρο 31**Εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού**

Σε διάδικο που ζητεί σε κράτος μέλος την εκτέλεση αποφάσεως η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, καμία εγγύηση ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι:

α) δεν έχει συνήθη διαμονή στο κράτος εκτέλεσεως

ή

β) είναι αλλοδαπός ή, όταν η αναγνώριση ζητείται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή στην Ιρλανδία, δεν έχει «domicile» εκεί.

Τμήμα 3

Άρθρο 35

Κοινές διατάξεις**Επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση**

Άρθρο 32

Καμιά επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για τα έγγραφα που μνημονεύονται στα άρθρα 32 και 33 και στο άρθρο 34 παράγραφος 2, καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για το έγγραφο διορισμού αντικλήτου.

Έγγραφα

1. Ο διάδικος που επικαλείται ή αμφισβητεί την αναγνώριση ή ζητεί την κήρυξη της εκτελεστότητας, οφείλει να προσκομίσει:

α) αντίγραφο της απόφασης, το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας

και

β) τη βεβαίωση που αναφέρεται στο άρθρο 33.

2. Επιπλέον, ο διάδικος που επικαλείται ή αμφισβητεί την αναγνώριση ή ζητεί την κήρυξη της εκτελεστότητας, εφόσον πρόκειται για απόφαση ερήμην, οφείλει να προσκομίσει:

α) το πρωτότυπο ή κυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου που αποδεικνύει ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα διάδικο

ή

β) οποιοδήποτε έγγραφο στο οποίο να δηλώνεται ότι ο εναγόμενος έχει αποδεχθεί την απόφαση κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση.

Άρθρο 33

Άλλα έγγραφα

Το αρμόδιο δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κράτους μέλους στο οποίο εξεδόθη απόφαση εκδίδουν, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου διαδίκου, βεβαίωση χρησιμοποίησης του υπόδειγμα εντύπου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV (αποφάσεις επί γαμικών διαφορών) ή στο παράρτημα V (αποφάσεις επί γονικής μέριμνας).

Άρθρο 34

Απουσία εγγράφων

1. Αν δεν προσάγονται τα έγγραφα που μνημονεύονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή παράγραφος 2, το δικαστήριο μπορεί είτε να ορίσει προθεσμία προσαγωγής τους είτε να δεχθεί ισοδύναμα έγγραφα είτε, εφόσον κρίνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξει τον αιτούντα από το βάρος αυτό.

2. Το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσαγωγή μεταφράσεως των εγγράφων. Η μετάφραση επικυρώνεται από πρόσωπο που έχει αυτή την εξουσία σε ένα από τα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36

Σχέση με άλλες συμβάσεις

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 38 και 42 και της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ο παρών κανονισμός αντικαθιστά, μεταξύ των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του, τις κατά την έναρξη ισχύος του υφιστάμενες συμβάσεις, συναφθείσες μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών και αφορώσες θέματα τα οποία διέπονται από τον παρόντα κανονισμό.

2. α) Η Σουηδία και η Φινλανδία δύνανται να δηλώσουν ότι ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, στις μεταξύ των σχέσεις η σύμβαση της 6ης Φεβρουαρίου 1931 μεταξύ Δανίας, Φινλανδίας, Ισλανδίας, Νορβηγίας και Σουηδίας, η οποία περιέχει διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου σχετικά με το γάμο, την υιοθεσία και την επιμέλεια, καθώς και το τελικό πρωτόκολλο αυτής, αντί των κανόνων του παρόντος κανονισμού. Οι δηλώσεις αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ως παράρτημα του κανονισμού. Αυτά τα κράτη μέλη μπορούν να δηλώσουν ανά πάσα στιγμή ότι τις ανακαλούν εν όλω ή εν μέρει⁽¹⁾.

β) Η αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων λόγω ιθαγενείας μεταξύ των πολιτών της Ένωσης τηρείται.

γ) Τα κριτήρια αρμοδιότητας σε κάθε συμφωνία που θα συναφθεί μεταξύ των αναφερομένων στο στοιχείο α) κρατών μελών και θα αφορά θέματα ρυθμιζόμενα στον παρόντα κανονισμό, ευθυγραμμίζονται με τα προβλεπόμενα στον παρόντα κανονισμό.

δ) Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα από τα σκανδιναβικά κράτη που έχει προβεί στη δήλωση του στοιχείου α), στα πλαίσια δωσίδικιας που αντιστοιχεί σε περίπτωση που προβλέπεται στο κεφάλαιο II, αναγνωρίζονται και εκτελούνται στα υπόλοιπα κράτη μέλη σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στον τίτλο III.

(1) Ουδέν κράτος μέλος δεν προέβη στη δήλωση αυτή κατά την έκδοση του κανονισμού.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή:
- α) αντίγραφο των συμφωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και γ), καθώς και των ομοιόμορφων νόμων που τις θέτουν σε ισχύ·
- β) κάθε καταγγελία ή τροποποίηση των ανωτέρω συμφωνιών ή ομοιόμορφων νόμων.

Άρθρο 37

Σχέση με ορισμένες πολυμερείς συμβάσεις

Στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του, ο παρών κανονισμός υπερισχύει των ακόλουθων συμβάσεων, στο βαθμό που αφορούν θέματα διεπόμενα από αυτόν:

- σύμβαση της Χάγης, της 5ης Οκτωβρίου 1961, σχετικά με την αρμοδιότητα των αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά την προστασία των ανηλικών,
- σύμβαση του Λουξεμβούργου, της 8ης Σεπτεμβρίου 1967, για την αναγνώριση αποφάσεων που αφορούν το κύρος γάμων,
- σύμβαση της Χάγης, της 1ης Ιουνίου 1970, για την αναγνώριση αποφάσεων διαζυγίου και δικαστικού χωρισμού,
- ευρωπαϊκή σύμβαση, της 20ής Μαΐου 1980, για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε θέματα επιμέλειας των τέκνων και για την αποκατάσταση της επιμέλειάς τους,
- σύμβαση της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, σχετικά με την αρμοδιότητα, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία σε θέματα γονικής ευθύνης και μέτρων προστασίας των παιδιών εφόσον το παιδί έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος.

Άρθρο 38

Έκταση των αποτελεσμάτων

1. Οι συμφωνίες και οι συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 και στο άρθρο 37 συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα στα θέματα στα οποία ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται.
2. Συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα ως προς τις αποφάσεις που εκδόθηκαν και τα έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 39

Συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών

1. Δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις ή συμφωνίες με στόχο τη διεύρυνση του παρόντος κανονισμού ή τη διευκόλυνση της εφαρμογής του.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή:

- α) αντίγραφο των σχεδίων συμφωνιών και
- β) τυχόν καταγγελία ή τροποποίηση των εν λόγω συμφωνιών.

2. Αυτές οι συμβάσεις ή συμφωνίες ουδέποτε μπορούν να παρεκκλίνουν από τα κεφάλαια II και III.

Άρθρο 40

Συνθήκες με την Αγία Έδρα

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη διεθνή συνθήκη (concordat) μεταξύ της Αγίας Έδρας και της Πορτογαλίας, η οποία υπογράφηκε στην Πόλη του Βατικανού στις 7 Μαΐου 1940.

2. Κάθε απόφαση σχετικά με την ελαττωματικότητα γάμου η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της συνθήκης που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη υπό τους όρους του κεφαλαίου III.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης στις ακόλουθες διεθνείς συνθήκες (concordats) με την Αγία Έδρα:

- α) συνθήκη του Λατερανού (Concordato lateranense), της 11ης Φεβρουαρίου 1929, μεταξύ της Ιταλίας και της Αγίας Έδρας, όπως τροποποιήθηκε από τη συμφωνία και το πρόσθετο πρωτόκολλο της που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 18 Φεβρουαρίου 1984·
- β) συμφωνία μεταξύ της Αγίας Έδρας και της Ισπανίας περί νομικών υποθέσεων, της 3ης Ιανουαρίου 1979.

4. Η αναγνώριση των αποφάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 μπορεί να υπόκειται στην Ιταλία και στην Ισπανία στις ίδιες διαδικασίες και στους ίδιους ελέγχους που ισχύουν για τις αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες που συνάπτονται με την Αγία Έδρα και αναφέρονται στη παράγραφο 3.

5. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή:

- α) αντίγραφο των συνθηκών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3·
- β) τυχόν καταγγελία ή τροποποίηση των εν λόγω συνθηκών.

Άρθρο 41

Κράτη μέλη με δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου

Όσον αφορά κράτος μέλος στο οποίο δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων, αφορώντα τα θέματα που διέπονται από τον παρόντα κανονισμό, ισχύουν σε διαφορετικές εδαφικές ενότητες:

- α) κάθε αναφορά στη συνήθη διαμονή στο οικείο κράτος μέλος αφορά τη συνήθη διαμονή σε μια εδαφική ενότητα·

- β) κάθε αναφορά στην ιθαγένεια ή, για το Ηνωμένο Βασίλειο, στο «domicile» αφορά την εδαφική ενότητα που ορίζεται από το δίκαιο του οικείου κράτους·
- γ) κάθε αναφορά στην αρχή κράτους μέλους, που έχει επιληφθεί αιτήσεως διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης γάμου, αναφέρεται στην αρχή της εδαφικής ενότητας που έχει επιληφθεί αυτής της αίτησης·
- δ) κάθε αναφορά στους κανόνες του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης, αφορά τους κανόνες της εδαφικής ενότητας στην οποία γίνεται επίκληση της δικαστικής αρμοδιότητας, της αναγνώρισης ή της εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται, στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται και στους δικαστικούς συμβιβασμούς που καταρτίζονται ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια δίκης, μετά την έναρξη της ισχύος του.
2. Αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου III, αν η διεθνής δικαιοδοσία βασίστηκε σε κανόνες σύμφωνους με τις διατάξεις του κεφαλαίου II του παρόντος κανονισμού ή με τις διατάξεις σύμβασης η οποία, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους μέλους προελεύσεως και του κράτους μέλους αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 29 Μαΐου 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43

Επανεξέταση

Το αργότερο την 1η Μαρτίου 2006, και εν συνεχεία ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, και ιδίως των άρθρων 36 και 39 και του άρθρου 40 παράγραφος 2. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται ενδεχομένως από προτάσεις προσαρμογής.

Άρθρο 44

Τροποποίηση των καταλόγων των δικαστηρίων και των ενδίκων μέσων

1. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα κείμενα που τροποποιούν τους καταλόγους των δικαστηρίων και των ενδίκων μέσων που παρατίθενται στα παραρτήματα I έως III. Η Επιτροπή προσαρμόζει τα παραρτήματα αναλόγως.
2. Η αναπροσαρμογή ή οι τεχνικές τροποποιήσεις των εντύπων που παρατίθενται στα παραρτήματα IV και V αποφασίζονται με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 45 παράγραφος 2.

Άρθρο 45

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Όταν γίνεται παραπομπή σ' αυτή την παράγραφο εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.
3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 46

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2001.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. COSTA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Τα κατά τόπον αρμόδια δικαστήρια ή αρχές, στις οποίες υποβάλλονται οι αιτήσεις του άρθρου 22 είναι:

- στο Βέλγιο στο «tribunal de Première Instance»/«rechtbank van eerste aanleg»/«erstinstanzliches Gericht»,
- στη Γερμανία:
  - στην περιφέρεια του «Kammergericht»: (Berlin), στο «Familiengericht Pankow/Weissensee»,
  - στις περιφέρειες των λοιπών «Oberlandesgerichte»: στο «Familiengericht» της έδρας του οικείου «Oberlandesgericht»,
- στην Ελλάδα, στο Μονομελές Πρωτοδικείο,
- στην Ισπανία, στο «Juzgado de Primera Instancia»,
- στη Γαλλία, στον πρόεδρο του «tribunal de Grande Instance»,
- στην Ιρλανδία, στο «High Court»,
- στην Ιταλία, στο «Corte d'appello»,
- στο Λουξεμβούργο, στον πρόεδρο του «Tribunal d'Arrondissement»,
- στις Κάτω Χώρες, στον πρόεδρο του «arrondissementsrechtbank»,
- στην Αυστρία, στο «Bezirksgericht»,
- στην Πορτογαλία, στο «Tribunal de Comarca» ή στο «Tribunal de família»,
- στη Φινλανδία, στο «käräjaoikeus»/«tingsrätt»,
- στη Σουηδία, στο «Svea hovrätt»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
  - α) στην Αγγλία και Ουαλία, στο «High Court of Justice»,
  - β) στη Σκωτία, στο «Court of Session»,
  - γ) στη Βόρειο Ιρλανδία, στο «High Court of Justice»,
  - δ) στο Γιβραλτάρ, στο «Supreme Court».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Η προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 26 ασκείται στα ακόλουθα δικαστήρια:

- στο Βέλγιο:
  - α) ο αιτών την κήρυξη εκτελεστότητας μπορεί να προσφύγει στο «cour d'appel» ή στο «hof van beroep»
  - β) ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση μπορεί να προσφύγει στο «tribunal de première instance»/«rechtbank van eerste aanleg»/«erstinstanzliches Gericht»,
- στη Γερμανία, στο «Oberlandesgericht»,
- στην Ελλάδα, στο «Εφετείο»,
- στην Ισπανία, στο «Audiencia Provincial»,
- στη Γαλλία, στο «Cour d'Appel»,
- στην Ιρλανδία, στο «High Court»,
- στην Ιταλία, στο «Corte d'appello»,
- στο Λουξεμβούργο, στο «Cour d'appel»,
- στις Κάτω Χώρες:
  - α) αν ο αιτών ή ο εναγόμενος που εμφανίστηκε στο δικαστήριο ασκήσει την προσφυγή, στο «gerechtshof»,
  - β) αν ο εναγόμενος στον οποίο επιτράπη να μην εμφανισθεί ασκήσει προσφυγή, στο «arrondissementsrechtbank»,
- στην Αυστρία, στο «Bezirksgericht»,
- στην Πορτογαλία, στο «Tribunal de Relação»,
- στη Φινλανδία, στο «hovioikeus»/«hovrätt»,
- στη Σουηδία, στο «Svea hovrätt»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
  - α) στην Αγγλία και Ουαλία, στο «High Court of Justice»,
  - β) στη Σκωτία, στο «Court of Session»,
  - γ) στη Βόρειο Ιρλανδία, στο «High Court of Justice»,
  - δ) στο Γιβραλτάρ, στο «Court of Appeal».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Οι προσφυγές που προβλέπονται στο άρθρο 27 μπορούν να ασκηθούν μόνο με:

- στο Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, αναίρεση,
  - στη Γερμανία, «Rechtsbeschwerde»,
  - στην Ιρλανδία, «προσφυγή επί νομικού ζητήματος» στο «Supreme Court»,
  - στην Αυστρία, «Revisionsrekurs»,
  - στην Πορτογαλία, «Recurso restrito à matéria de direito»,
  - στη Φινλανδία, προσφυγή στο «korkein oikeus»/«högsta domstolen»,
  - στη Σουηδία, προσφυγή στο «Högsta domstolen»,
  - στο Ηνωμένο Βασίλειο, μία μόνον περαιτέρω προσφυγή επί νομικού ζητήματος.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 33 σχετικά με αποφάσεις σε υποθέσεις γαμικών διαφορών

1. Χώρα προέλευσης _____
2. Δικαστήριο ή αρχή που εξέδωσε τη βεβαίωση
  - 2.1. Ονοματεπώνυμο _____
  - 2.2. Διεύθυνση _____
  - 2.3. Τηλ/Φαξ/Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο _____
3. Γάμος
  - 3.1. Η σύζυγος
    - 3.1.1. Ονοματεπώνυμο _____
    - 3.1.2. Χώρα και τόπος γεννήσεως _____
    - 3.1.3. Ημερομηνία γεννήσεως _____
  - 3.2. Ο σύζυγος
    - 3.2.1. Ονοματεπώνυμο _____
    - 3.2.2. Χώρα και τόπος γεννήσεως _____
    - 3.2.3. Ημερομηνία γεννήσεως _____
  - 3.3. Χώρα, τόπος (εάν είναι γνωστός) και ημερομηνία γάμου
    - 3.3.1. Χώρα του γάμου _____
    - 3.3.2. Τόπος του γάμου (όπου είναι γνωστός) _____
    - 3.3.3. Ημερομηνία του γάμου _____
4. Δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση
  - 4.1. Όνομα δικαστηρίου _____
  - 4.2. Τόπος δικαστηρίου _____
5. Απόφαση
  - 5.1. Ημερομηνία _____

- 5.2. Αριθμός αναφοράς _____
- 5.3. Είδος απόφασης
- 5.3.1. Διαζύγιο
- 5.3.2. Ακύρωση γάμου
- 5.3.3. Δικαστικός χωρισμός
- 5.4. Εκδόθηκε η απόφαση κατ' ερημοδικία;
- 5.4.1. Όχι
- 5.4.2. Ναι ⁽¹⁾
6. Ονοματεπώνυμο διαδικών στους οποίους παρασχέθηκε δικαστική αρωγή _____
7. Υπόκειται η απόφαση σε περαιτέρω ένδικα μέσα στο κράτος μέλος προέλευσης;
- 7.1. Όχι
- 7.2. Ναι
8. Ημερομηνία κατά την οποία παράγει ένομα αποτελέσματα, στο κράτος μέλος όπου εκδόθηκε η απόφαση
- 8.1. Το διαζύγιο _____
- 8.2. Ο δικαστικός χωρισμός _____
- (τόπος) _____ , (ημερομηνία) _____ Υπογραφή ή/και σφραγίδα
- _____

(¹) Πρέπει να επισυνάπτονται τα έγγραφα που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 33 σχετικά με αποφάσεις σε υποθέσεις γονικής μέριμνας

1. Χώρα προέλευσης _____
2. Δικαστήριο ή αρχή που εξέδωσε τη βεβαίωση
  - 2.1. Ονοματεπώνυμο _____
  - 2.2. Διεύθυνση _____
  - 2.3. Τηλ/Φαξ/Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο _____
3. Γονείς
  - 3.1. Η μητέρα
    - 3.1.1. Ονοματεπώνυμο _____
    - 3.1.2. Ημερομηνία και τόπος γεννήσεως _____
  - 3.2. Ο πατέρας
    - 3.2.1. Ονοματεπώνυμο _____
    - 3.2.2. Ημερομηνία και τόπος γεννήσεως _____
4. Δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση
  - 4.1. Όνομα δικαστηρίου _____
  - 4.2. Τόπος δικαστηρίου _____
5. Απόφαση
  - 5.1. Ημερομηνία _____
  - 5.2. Αριθμός αναφοράς _____
  - 5.3. Εκδόθηκε η απόφαση κατ' ερημοδικία;
    - 5.3.1. Όχι
    - 5.3.2. Ναι ⁽¹⁾

(¹) Πρέπει να επισυνάπτονται τα έγγραφα που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2.

6. Τέκνα που καλύπτονται από την απόφαση ⁽¹⁾
- 6.1. Ονοματεπώνυμο και ημερομηνία γεννήσεως _____
- 6.2. Ονοματεπώνυμο και ημερομηνία γεννήσεως _____
- 6.3. Ονοματεπώνυμο και ημερομηνία γεννήσεως _____
- 6.4. Ονοματεπώνυμο και ημερομηνία γεννήσεως _____
7. Ονοματεπώνυμο διαδίκων στους οποίους παρασχέθηκε δικαστική αρωγή _____
8. Βεβαίωση εκτελεστότητας και επίδοση
- 8.1. Είναι η απόφαση εκτελεστή σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης:
- 8.1.1. Ναι
- 8.1.2. Όχι
- 8.2. Επιδόθηκε η απόφαση στο διάδικο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση:
- 8.2.1. Ναι
- 8.2.1.1. Ονοματεπώνυμο του διαδίκου _____
- 8.2.1.2. Ημερομηνία επίδοσης _____
- 8.2.2. Όχι
- (τόπος) _____ , (ημερομηνία) _____ Υπογραφή ή/και σφραγίδα
- _____

⁽¹⁾ Εάν καλύπτονται περισσότερα από τέσσερα τέκνα, να χρησιμοποιηθεί δεύτερο έντυπο.